

**YUQORI SINF O'QUVCHILARINING JISMONIY
TAYYORGARLIGINING TASHKILIY PEDAGOGIK ASOSLARI**

Samarqand shaxar 63-maktab o'qituvchisi

Jarilkasinova Lola Tangirbergenovna

Sogdiana21\34

Annotasiya: Ushbu maqolada Yuqori sinf o'quvchilarining jismoniy tayyorgarligining tashkiliy pedagogik asoslari haqida fikir yturitilgan.

Kalit so'zlar: Jismoniy tarbiya, jismoniy sifatlar, nazariy bilim, o'qituvchi, sifatli ta'lif.

Аннотация: В статье рассматриваются организационно-педагогические основы физического воспитания учащихся старших классов.

Ключевые слова: Физическое воспитание, физические качества, теоретические знания, учитель, качественное образование.

Abstract: The article examines the organizational and pedagogical foundations of physical education of senior school students.

Keywords: Physical education, physical qualities, theoretical knowledge, teacher, quality education.

Tobora tezkorlik bilan rivojlanib borayotgan bugungi kunda jismoniy tarbiya yo'nalishida hususan, maktabda bo'lib o'tadigan jismoniy tarbiya darslarining sifat darajasini va tashkil qilinishini yanada mukammal darajada bo'lishini talab qilmoqda.

Muhtaram Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev o'zining 2022-yil Parlamentva xalqga murojaatnomasida qayta va qayta ta'larning sifatini yuqori darajada bo'lishi kerakligini ta'kidlab o'tdilar va 2023-yilni yurtimizda "Insonga e'tibor va sifatli ta'lif yili", deb nomlashni taklif qilgani bejiz

emas albatta. Buning zamirida yurtimizning pedagog hodimlari yelkasidagi ma'sulyat yuki darajasi yanada oshdi desak adashmagan bo'lamiz.

Jismoniy tarbiya darslarining sifatli bo'lishi va samarli natija berishi uchun avvalo, darsga bo'lgan munosabatni tamomila o'zgartirish kerak deb hisoblayman. Avvalo, o'qituvchining o'zi darsga amaliy tarzda tayyorlangani kabi nazariy tarafdan ham tayyor bo'lishi lozim. Shundan keyin har bir sinfga haftada 2 marta "jismoniy tarbiya" darsi bo'lishini hisobga olgan holda shundan bittasini nazariy bilimga qaratish maqsadga muvofiq sanaladi.

Bu o'z o'mnida Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganlaridek Ta'lim sifatini oshirish – Yangi O'zbekiston taraqqiyotining yakka-yu yagona to'g'ri yo'lidir. Yusuf Xos Hojib bobomiz aytganlaridek: "Zakovat bor joyda ulug'lik bo'ladi, Bilim bor joyda buyuklik bo'ladi".

Oq ko'ngil va mehnatsevar xalqimizning kelajagini ishonchli barpo etishimiz mumkin bo'ladi. Jismoniy tarbiya dars jaroyonlarini tubdan isloh qilmas ekanmiz bu sohaning va dars sifatining o'zgarishini kutish mumkin emas, binobarin avval nazariy bilim keyin amaliyat tashkil qilinsa ilmiy salohiyat va natijadorlik o'zgarishi mumkin bo'ladi. Yuqori sinf (5-11) o'quchilari uchun alohida dars rejalarini tuzgan holda, olimpiya o'yinlariga kiritilgan sport turlarining kelib chiqish tarixi, rivojlanishi, qonun-qoidalari, haqida qisqacha nazariy bilim va tushunchalarni alohida jismoniy tarbiya darsi uchun daftar qo'ygan holatda sinfda o'rgatib borish orqali jismoniy tarbiya darsining sifatli bo'lishini ta'minlagan bo'lamiz.

Biz uzoq yillar davomida jismoniy tarbiya darsini bir tarafdan ko'rib o'rganib qolganligimiz (faqat amaliy darslardan iborat o'yin va mashqlardan iborat dars sifatida) sababli, hozirda maktabni bitirib oliygohga o'qishga kirgan talaba jismoniy tarbiyada nazariy bilim borligini ko'rib ongiga qabul qilishi qiyin bo'lib qolmoqda.

Maktabning o‘zida qisqacha tushuncha sifatida jismoniy tarbiyaga oid jismoniy sifatlarni 10-11 sinflarga o‘rgatish mumkin deb hisoblayman. Bu orqali hurmatli Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning “Najot –ta’limda, najot – tarbiyada, najot – bilimda. Chunki, barcha ezgu maqsadlarga bilim va tarbiya tufayli erishiladi”. Degan fikrlariga hamohang ish olib borgan bo‘lamiz. Bugungi kun yoshlari zehnan va ruhan bizo‘qigan davrlarimizdanancha farq qilishini hisobga olgan holda, oliygoh tizimidagi bilimlarning boshlang‘ich nuqtasi sifatida (jismoniy sifatlar, olimpiya o‘yinlaridagi sport turlarining qonun qoidalari) jismoniy tarbiya darsida bemalol ikkilanmasdan yuqoridagi bilimlarni o‘quvchilarga o‘rgatish mumkin.

Jismoniy tarbiya sohasini rivojlantirish uchun, yanada yuqori sifat ko‘rsatkichlariga erishish uchun, maktabda jismoniy tarbiya darsini nazariy bilimlari ham berilishi lozim.

Hulosa o‘rnida aytadigan bo‘lsak, jismoniy tarbiya darsining maktab o‘quvchilari tasavvurida yangicha falsafani uyg‘otgan holda “jismoniy tarbiya” fanining rivojlanishida yuqorida ta’kidlab o‘tilgan holda yondashilsa;

-O‘quvchilarning darsga munosabati jiddiy lashadi va qiziqishdarajasi ham ortgan bo‘ladi.

-Sport zallaridagi parallel darslarning soni kamayishiga erishiladi.

-O‘quvchi ko‘proq bilimga ega bo‘ladi.

-O‘quvchining maktabdagagi bilimlarni o‘zlashtirishi uchun poydevor mustahkam yaratiladi va maktab davrida fanga chuqurroq yondashish imkoniyatini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1.O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Parlament va xalqga 2023-yil uchun Murojaatnomasi. <https://review.uz/uz/post/ozbekiston->

[respublikasi-presidenti-shavkat-mirziyoyevning-2023-yil-uchun-murojaatnomasi-toliq-matn](#)

2.www.Arxiv.uz

3.Jumanov Ortugmat Sangilboyevich “JISMONIY TARBIYA NAZARIYASI VA USLUBIYATI” uslubiy qo‘llanma Toshkent 2021 y.

4.Azizov N. N. Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati. -T.:ITA –PRESS, 2014.